

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij
Francisci Lamberti Auenionensis**

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Sexta. Sexto, ostendit causam prædipuam euersionis Edom.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

FRANC. LAMB. IN ABDIAM

PARS SEXTA.

Propter interfectionē & iniquitatē in fratre tuū Iacob, operiet te confusio, & peribis in eternū. In die cum stares aduersus eū, quando capiebant alieni exercitum eius, et extranei ingrediebantur portas eius, & super Hierusalē mittebant sortem, tu quoq; eras, quasi unus ex eis. Et non despicies in die fratris tui, in die peregrinationis eius. Et non lætaberis super filios Iuda, in die perditionis eorum, & non magnificabis os tuum, in die angustiæ, neq; ingredieris portam populi mei, in die ruine eorum, neq; despicies & tu in malis eius, in die uastitatis illius. Et non emitteris aduersum exercitum eius, in die uastitatis illius, ne questabis in exitibus, ut interficias eos qui fuserint. Et non concludes reliquos eius, in die tribulationis, quoniam iuxta est dies Domini super omnes gentes.

Diximus paulo ante, Idum eos typum gerere Antichristorum, qui fratres sunt credentium, uel solo nomine, & eos, sicut Esau Iacob, nunquam non sequuntur. Proinde ubi uides tam ucheinster argui iniquitatem Esau, idem non dubites prophetari aduersum Antichristos. Primum autem uideamus, qua ratione describat iniquitatem Esau. Propter interfectionem, inquit, & ini

COMMENTAR. CAPVT I. 98

quitatem in fratrem tuum Iacob, id est, populum Israël à
Iacob fratre Iesu descendente, operiet te confusio: hoc
est repleberis confusione: & peribis in eternum: id est,
irreparabiliter.

In die cum stares &c. Apertus est totus hic textus, tan
tum id obseruandū, q̄ dīc̄s frātrī sūi, dīc̄s peregrinatiōis,
ruinæ, uastitatis, angustiæ, et tribulationis eius, significat
tempus euersionis et captiuatiōis Israēlis frātrī Edom,
sive Iesu. Sensus aut̄ omnium horum uersuum, in summa,
h̄c est: Quia oblitus es omnis dilectionis, quam te habere
oportuit, in fratrem tuum Iacob, id est, populum Israël, in
quem fuisti saeuissimus, tam grauerit adſlagante, ac p̄ Na
buchodonosor exercitū uastabo, et imminuam, ut sic deie=
ctus, euerſus, et ad nihil redactus, nō ſis ultra facturus, ad
uersus p̄sum frātrē tuum, ſicut à principio in hunc usq; di
em fecisti. Confusus nanq; eris, & tam plenus ignominiae
& contemptus, ut reliquos deficere nequeas: nimis o=mnib. deſpectior eris. Idē iudiciū immunit Antichristi per
ditib. Synagogę, qui p̄ Ecclesia dei ſe uendant, cum nihil
minus ſint, uekam aut̄ Ecclesiā calcant, deſpiciunt, perſe=quuntur. Si alieni contra nos ſurgunt, ob ueritatis sermo= nem quem profitemur: hi ſtant in capite hostium, & prae=cunctis in nos ſeuunt, ad id nitentes, ut incēdio, aqua, gla=dio, omniq; tormentorum genere, nos ē medio tollant. Ni
cum relquiſ incredulis ſuper nos mittunt ſortem. Si quid
tribulationis & angustiæ nos perpetu uiderint, lētantur,
in nos magnifican̄ os ſuum, nos deſpiciunt, iuuant, & ſoli

N 2 citant

FRANC. LAMB. IN ARDIAM

citant aduersum nos manum aliorum, ipsis omnibus absq;
similitudine crudeliores, quippe, quib. non sufficit ppri
iniquitas & seutia, qua contra nos nihil non tentant, nisi
etiam alios ad idem modis omnibus prouocent. Quis enim
magis solicitat Principum ac Magistratum animos, in Dei
uerbum, ac uniuersos amatores eius, quam feces ille, quo
pro Dei Ecclesia haberi uolunt, seipsoq; Ecclesiasticos et
spirituales nominant? Et hi sunt, in quibus maxime filii
perditi factio est sita. Sed in proximo est dies Domini, ad-
uersus eos. Veni Domine IESU, et dissipas feras aru-
dins, ac bestias peſ. Eteni si dies tuus aduersum Idumaeos,
& gentes alias, quas Assyrijs & Chaldeis bello subieciſti,
olim uenit, fortior est ratio, ut ueniat dies ipſe tuus, quo di-
cte fere, omnibus Idumaeis & gentibus deteriores euer-
tantur, fiat, fiat.

Sicut fecisti, fiet tibi. Retributionem tuam
conuertam in caput tuum. Quomodo es
nisi bibisti super montem sanctum meum,
bibent omnes gentes iugiter: & bibent, & ab-
sorbebunt, & erunt, quasi non sint.

Justus Dominus reddit unicuiq; iuxta opus suum: ideo
reddidit Idumaeis, sicut fecerant filii Israël, quemadmo-
dum, dum inquit: In Hierusalem & monte Sion, Israë-
cum eæteris opprimens, bibisti et epulatus es, ita omnes gé-
tes, que ad tuam euersionē conuenient, bibent, & absorbe-
bunt, id est, absument quæcunq; habes, ita ut nihil fer' tibi
sunt saturum reliquum. Num irum omnia tua erunt quasi non
sint

COMMENTAR. CAPVT I. 99

sint, hoc est, deiecta, perdita, imminuta, posteaquam ipse
genies te absorbuerint, ita ut ab uniuersis qui ea conspexer-
unt, spernantur, & pro nihilo habeantur.

PARS SEPTIMA.

Et in monte Sion erit saluatio, et erit sanctus.

Ad literam, in monte Sion et Hierusalem fuit salus,
Christo & Apostolis prædicantib. & misso etiam
in signo visibili spiritu sancto. **Act. 2.** Fuit quoq; i-
bidem sanctus Dominus, non dubium quin Christus, de quo
Psal. 4. Scitote quoniam mirificauit Dominus sanctum suum.
qui recte sanctus dicitur, q; per eum soli electi ex fide san-
ctificentur. **Nimiri,** ipse est nostra sanctificatio, iustitia,
& redemptio. **Corin. 1.** & sine ipso, prophani, carnales
& impuris sumus. Verum est obseruandum, q; quemad-
modum fideles uniuersi sunt uerum Abraham's semen, & Is-
raëlitæ, ac filij promissionum Dei **Rom. 9.** ita Ecclesia ex
eis collecta, est uera domus Jacob, & uerum regnum Isra-
ëlis, sedesq; Davidis, & sic est uera Hierusalem, & uerus
mons Sion, & quicquid ab eis possidetur, spectat ad terram
ac terminos Israëlis, quandoquidem illis est promissa mundi ha-
reditas, ut multis locis probauimus. Et ideo ipsum uerbū per-
fectius impletur in Ecclesia, quam in monte Sion, ad literam,
nō q; perfectius uerbum habeat sanctorum Ecclesia nunc,
aut si habitura, quam olim Hierosolymis, & in monte Sion,
sed in hoc, q; fuit in tempus soli in Sion, in Ecclesia autem per-
manet in seculum seculi. Cofidimus autem, id tum maxime
& insignius etiam in ipsis Israël terris futurū, cum Israël

N 3 in dierum